

DECIZII

DECIZIA CONSILIULUI

din 13 iulie 2010

în temeiul articolului 140 alineatul (2) din tratat privind adoptarea de către Estonia a monedei euro la 1 ianuarie 2011

(2010/416/UE)

CONSILIUL UNIUNII EUROPENE,

având în vedere Tratatul privind funcționarea Uniunii Europene („tratatul”), în special articolul 140 alineatul (2),

având în vedere propunerea Comisiei Europene,

având în vedere raportul Comisiei Europene,

având în vedere raportul Băncii Centrale Europene,

având în vedere avizul Parlamentului European,

având în vedere dezbaterile Consiliului European,

având în vedere recomandarea membrilor Consiliului care reprezintă statele membre a căror monedă este euro,

întrucât:

(1) A treia etapă a Uniunii economice și monetare („UEM”) a început la 1 ianuarie 1999. Prin Decizia 98/317/CE ⁽¹⁾, Consiliul, reunit la Bruxelles la 3 mai 1998, la nivel de șefi de stat sau de guvern, a decis că Belgia, Germania, Spania, Franța, Irlanda, Italia, Luxemburg, Țările de Jos, Austria, Portugalia și Finlanda îndeplineau condițiile necesare pentru adoptarea monedei unice la 1 ianuarie 1999.

(2) Prin Decizia 2000/427/CE ⁽²⁾, Consiliul a decis că Grecia îndeplinea condițiile necesare pentru adoptarea monedei unice la 1 ianuarie 2001. Prin Decizia 2006/495/CE ⁽³⁾, Consiliul a decis că Slovenia îndeplinea condițiile necesare pentru adoptarea monedei unice la 1 ianuarie

2007. Prin Deciziile 2007/503/CE ⁽⁴⁾ și 2007/504/CE ⁽⁵⁾, Consiliul a decis că Cipru și Malta îndeplineau condițiile necesare pentru adoptarea monedei unice la 1 ianuarie 2008. Prin Decizia 2008/608/CE ⁽⁶⁾, Consiliul a decis că Slovacia îndeplinea condițiile necesare pentru adoptarea monedei unice la 1 ianuarie 2009.

(3) În conformitate cu alineatul (1) din Protocolul privind unele dispoziții referitoare la Regatul Unit al Marii Britanii și Irlandei de Nord anexat la Tratatul de instituire a Comunității Europene, Regatul Unit a notificat Consiliului că nu intenționa să treacă la a treia etapă a UEM la 1 ianuarie 1999. Notificarea respectivă nu a fost modificată de atunci. În conformitate cu alineatul (1) din Protocolul privind anumite dispoziții cu privire la Danemarca anexat la Tratatul de instituire a Comunității Europene și cu decizia luată de șefii de stat sau de guvern reuniți la Edinburgh în decembrie 1992, Danemarca a notificat Consiliului că nu va participa la a treia etapă a UEM. Danemarca nu a solicitat deschiderea procedurii menționate la articolul 140 alineatul (2) din tratat.

(4) În temeiul Deciziei 98/317/CE, Suedia beneficiază de o derogare în sensul articolului 139 alineatul (1) din tratat. În conformitate cu articolul 4 din Actul de aderare din 2003, Republica Cehă, Estonia, Letonia, Lituania, Ungaria și Polonia fac obiectul unei derogări în sensul articolului 139 alineatul (1) din tratat. În conformitate cu articolul 5 din Actul de aderare din 2005, Bulgaria și România fac obiectul unei derogări în sensul articolului 139 alineatul (1) din tratat.

(5) Banca Centrală Europeană („BCE”) a fost înființată la 1 iulie 1998. Sistemul Monetar European a fost înlocuit cu un mecanism al cursului de schimb, a cărui instituire a fost convenită printr-o rezoluție a Consiliului European privind înființarea unui mecanism al cursului de schimb în cea de a treia etapă a Uniunii economice și

⁽¹⁾ JO L 139, 11.5.1998, p. 30.

⁽²⁾ JO L 167, 7.7.2000, p. 19.

⁽³⁾ JO L 195, 15.7.2006, p. 25.

⁽⁴⁾ JO L 186, 18.7.2007, p. 29.

⁽⁵⁾ JO L 186, 18.7.2007, p. 32.

⁽⁶⁾ JO L 195, 24.7.2008, p. 24.

monetare din 16 iunie 1997⁽¹⁾. Procedurile aferente mecanismului cursului de schimb în cea de a treia etapă a Uniunii economice și monetare („ERM II”) au fost stabilite prin Acordul privind stabilirea procedurilor de funcționare ale mecanismului cursului de schimb în etapa a treia a Uniunii economice și monetare⁽²⁾, încheiat la 16 martie 2006 între Banca Centrală Europeană și băncile centrale naționale ale statelor membre din afara zonei euro.

- (6) Articolul 140 alineatul (2) din tratat stabilește procedurile de abrogare a derogării de care beneficiază statele membre în cauză. Cel puțin o dată la fiecare doi ani sau la cererea unui stat membru care face obiectul unei derogări, Comisia și BCE prezintă un raport Consiliului, în conformitate cu procedura prevăzută la articolul 140 alineatul (1) din tratat. Cele mai recente rapoarte de convergență ale Comisiei și BCE au fost adoptate în mai 2010.
- (7) Legislația națională a statelor membre, inclusiv statutele băncilor centrale naționale, trebuie să fie adaptate în mod corespunzător pentru a asigura compatibilitatea cu articolele 130 și 131 din tratat și cu Statutul Sistemului European al Băncilor Centrale și al Băncii Centrale Europene („Statutul SEBC și al BCE”). Rapoartele Comisiei și ale BCE prezintă o evaluare detaliată a compatibilității legislației din Estonia cu articolele 130 și 131 din tratat și cu Statutul SEBC și BCE.
- (8) În conformitate cu articolul 1 din Protocolul nr. 13 privind criteriile de convergență („Protocolul”), criteriul de stabilitate a prețurilor, menționat la articolul 140 alineatul (1) prima liniuță din tratat, înseamnă că un stat membru dispune de o stabilitate durabilă a prețurilor și de o rată medie a inflației, măsurată în cursul unei perioade de un an înainte de examinare, care nu depășește cu mai mult de 1,5 puncte procentuale rata inflației a cel mult trei state membre cu cele mai bune rezultate în materie de stabilitate a prețurilor. În sensul criteriului de stabilitate a prețurilor, inflația se măsoară prin indici armonizați ai prețurilor de consum (IAPC), definiți în Regulamentul (CE) nr. 2494/95 al Consiliului din 23 octombrie 1995 privind indicii armonizați ai prețurilor de consum⁽³⁾. Pentru a evalua criteriul de stabilitate a prețurilor, inflația unui stat membru este măsurată prin intermediul variației procentuale a mediei aritmetice a celor 12 indici lunari raportat la media aritmetică a celor 12 indici lunari înregistrați în perioada precedentă. În rapoartele Comisiei și ale BCE s-a luat ca valoare de referință media aritmetică simplă a ratelor inflației înregistrate în cele trei state membre cu cele mai bune rezultate în materie de stabilitate a prețurilor, plus 1,5 puncte procentuale.
- (9) În conformitate cu articolul 2 din Protocol, criteriul situației finanțelor publice menționat la articolul 140 alineatul (1) a doua liniuță din tratat înseamnă că, la momentul examinării, statul membru în cauză nu face obiectul unei decizii a Consiliului în temeiul articolului 126 alineatul (6) din tratat privind existența unui deficit excesiv în respectivul stat membru.
- (10) În conformitate cu articolul 3 din Protocol, criteriul de participare la mecanismul cursului de schimb din Sistemul Monetar European, menționat la articolul 140 alineatul (1) a treia liniuță din tratat, înseamnă că un stat membru a respectat limitele normale de fluctuație stabilite prin mecanismul cursului de schimb din Sistemul Monetar European fără să înregistreze tensiuni grave cel puțin pe parcursul ultimilor doi ani dinaintea examinării. Mai concret, statul membru nu a depreciat, din proprie inițiativă, cursul central bilateral al propriei monede în raport cu euro în decursul aceleiași perioade. De la 1 ianuarie 1999, ERM II asigură cadrul de evaluare a îndeplinirii criteriului cursului de schimb. În evaluarea îndeplinirii acestui criteriu, inclusă în rapoartele lor, Comisia și BCE au examinat perioada de doi ani care s-a încheiat la 23 aprilie 2010.
- (11) În conformitate cu articolul 4 din Protocol, criteriul de convergență a ratelor dobânzilor menționat la articolul 140 alineatul (1) a patra liniuță din tratat înseamnă că, în cursul unei perioade de un an înainte de examinării, un stat membru a avut o rată a dobânzii nominală medie pe termen lung care nu a depășit-o cu mai mult de 2 puncte procentuale pe cea a cel mult trei state membre care au înregistrat cele mai bune rezultate în domeniul stabilității prețurilor. În sensul criteriilor de convergență a ratelor dobânzii, s-au utilizat rate ale dobânzilor comparabile pentru obligațiunile guvernamentale de referință pe 10 ani. Estonia, statul membru cu

⁽¹⁾ JO C 236, 2.8.1997, p. 5.

⁽²⁾ JO C 73, 25.3.2006, p. 21.

⁽³⁾ JO L 257, 27.10.1995, p. 1.

unul dintre cele mai bune rezultate raportat la stabilitatea prețurilor în martie 2010, nu dispune de nicio obligațiune de stat de referință pe termen lung armonizată sau de alt titlu de valoare de acest fel pentru calcularea valorii de referință Prin urmare, în conformitate cu textul protocolului (care menționează „cel mult trei state membre care au înregistrat cele mai bune rezultate”), pentru evaluarea îndeplinirii criteriului privind rata dobânzii, în rapoartele Comisiei și ale BCE a fost considerată ca valoare de referință valoarea calculată ca medie aritmetică simplă a ratelor dobânzii nominale pe termen lung înregistrate în primele două state membre care au cele mai bune rezultate în materie de stabilitate a prețurilor plus 2 puncte procentuale. Pe această bază, valoarea de referință pe perioada de un an care s-a încheiat în martie 2010 a fost 6,0 %, rata medie a dobânzii din Portugalia (4,2 %) și Belgia (3,8 %) plus două puncte procentuale.

(12) În conformitate cu articolul 5 din Protocol, datele utilizate în această evaluare a îndeplinirii criteriilor de convergență trebuie să fie furnizate de Comisie. Comisia a furnizat date pentru pregătirea prezentei decizii. Datele bugetare au fost comunicate de Comisie pe baza rapoartelor depuse de statele membre până la 1 aprilie 2010, în conformitate cu Regulamentul (CE) nr. 479/2009 al Consiliului din 25 mai 2009 privind aplicarea Protocolului privind procedura de deficit excesiv anexat la Tratatul de instituire a Comunității Europene ⁽¹⁾.

(13) Pe baza rapoartelor prezentate de Comisie și de BCE cu privire la progresele înregistrate de Estonia în îndeplinirea obligațiilor sale privind realizarea UEM, Comisia a ajuns la următoarele concluzii:

(a) Legislația internă a Estoniei, inclusiv statutul băncii centrale naționale, este compatibilă cu articolele 130 și 131 din tratat și cu Statutul SEBC și al BCE.

(b) În ceea ce privește îndeplinirea de către Estonia a criteriilor de convergență menționate la cele patru liniițe de la articolul 140 alineatul (1) din tratat:

— rata medie a inflației din Estonia în anul care s-a încheiat în martie 2010 a fost de -0,7 %, valoare cu mult mai mică decât valoarea de referință, și care probabil va rămâne sub valoarea de referință în lunile următoare;

— Estonia nu face obiectul unei decizii a Consiliului privind existența unui deficit excesiv, deficitul său bugetar atingând 1,7 % din PIB în 2009;

— Estonia a participat la ERM II din 28 iunie 2004; în perioada de doi ani care s-a încheiat la 23 aprilie 2010, coroana estoniană nu a înregistrat tensiuni grave și niciun ecart de la cursul de schimb central al ERM II de la începutul participării la mecanism;

— ca rezultat al nivelului foarte scăzut al gradului de îndatorare publică al Estoniei, nu este disponibilă niciun fel de obligațiune de stat de referință pe termen lung armonizată sau alt titlu de valoare de acest fel pentru evaluarea durabilității convergenței reflectate în ratele dobânzilor pe termen lung. În timp ce percepția de către piețele financiare a riscului raportat la Estonia a crescut în perioada de vârf a crizei, evoluția în timpul perioadei de referință, precum și o evaluare mai largă a durabilității convergenței, inclusiv a istoricului politicii fiscale și a economiei relativ flexibile a Estoniei, ar sprijini o evaluare pozitivă a respectării de către Estonia a criteriului ratei dobânzii pe termen lung.

(c) În lumina evaluării privind compatibilitatea juridică și îndeplinirea criteriilor de convergență, precum și a altor factori, Estonia îndeplinește condițiile pentru adoptarea monedei euro,

ADOPTĂ PREZENTA DECIZIE:

Articolul 1

Estonia îndeplinește condițiile necesare pentru adoptarea monedei euro. Derogarea acordată Estoniei, menționată la articolul 4 din Actul de aderare din 2003, se abrogă cu începere de la 1 ianuarie 2011.

Articolul 2

Prezenta decizie se adresează statelor membre.

Articolul 3

Prezenta decizie intră în vigoare la data publicării în *Jurnalul Oficial al Uniunii Europene*.

Adoptată la Bruxelles, 13 iulie 2010.

Pentru Consiliu

Președintele

D. REYNERS

⁽¹⁾ JO L 145, 10.6.2009, p. 1.